

Ինչու է դեսք, որ Նիկոլ Փաշինյանի
կառավարությունը հաջողի

☞ 1 Խոր ճահիճի մեջ հյուսված դետությունը ժամանակ առ ժամանակ ճիգեր էր գործադրում դրվագ զալ անվասահության, գորշության, կրիմինալի այդ զաղցից, սակայն որդես կամոն՝ անհաջող: Այդ փորձերը օս հաճախ նման էին այն նախաձեռնությանը, երբ Վարչապետ Յովիկ Արքահայրականի ժամանակ ստեղծվեց կոռուպցիայի դեմ դայլարի հաճանաժողով, որը ղեկավարեց հենց գործող Վարչապետը: Այսինքն սա կոռուպցիայի դեմ դայլարի փորձ չէր, այլ ավելի շուրջ հիետցնում էր դրա ծաղրու-ծանակը, երբ դետությունում գլխավոր կոռուպցիոներից մեկի համարում ունեցող անձն էր որոշում էր, թե ինչպես դեմք է դայլարել կոռուպցիայի դեմ:

Այս գործությունը չէր կարող լցնել ոչ մի քանի եւ նույնիսկ Կարեն Կարապետյանի վարչապետության հաջողված ժօղանք չէր կարող փրկել այն գոյսները, որոնք գերիշխում էին Հայաստանում։ Հայսնի հոլիվուդյան ֆիլմի օրինակով՝ այդ ժամանակաշրջանի Հայաստանում միրապետում էին գործության 50 եռանգները։

Անհուսության այս իրավիճակը հանգեցրել էր նրան, որ Հայաստանից աւրելան տասնյակ հազարներով մարդիկ էին հեռանում, ու այդ հեռացողների մեծ մասը բավականին ապահովված մարդիկ էին, սակայն վերջիններս ոչ մի հեռանկար չին տեսնում Սայր հայրենիքում եւ նախքրում էին քրնել զաղթի ճանապարհը: Ինչետև ընդունված էր ասել, մարդիկ ոտքերով էին վվեարկում եւ հեռանալով՝ իշխանություններին հասկացում, որ բարարված չեն ստեղծված իրավիճակից:

Ու այս իրավիճակը էլ ավելի խորացավ, եթե հայսմի դաշտավ, որ սահնանադրական փոփոխությունների՝ նախագահականից խորհրդարանական հանձնարկի անցումը ընդամենը փորձ էր երկարաձգելու Սերժ Սարգսյանի հետանությունը։ Իշխանությանը այլեւս չհավաքնելու նախկին նախագահի խոստան խախտումը կարելի է

Սա էր դասձար, որ ընդդիմության առաջնորդ Նիկոլ Փաշինյանի «մերժիր Ստրին» առժումը մեծ արձագանի գտավ ՀՅ բնակչության շրջանում, վերջիններիս փոփոխության ակնկալիքները եւ իշխանափոխության ցանկությունը իր արտահայտությունը գտավ զանգվածային շարժումներով։ Արյունները հայտնի են եւ ժողովրդական շարժման ճնշման տակ Նիկոլ Փաշինյանի նշանակումը վարչապետի դաշտում հույս ներչնչեց, որ կակսվի արմատական բարեփոխումների ժամանակակարգում։

Նկատեմ, որ այդդիսի դրական սղասելիքներ, որ կային հեղափոխությունից անմիջապես հետո, վաղուց արդեն չեր եղել Հայաստանում: Վաշչաղեա Փաշինյանը վայելում էր բնակչության ճնշող մեծանասության, ըստ որու նոր՝ 86%-ի լիակատար աջակցությունը եւ փասորեն բարդ-բլանս ուներ սկսելու բարեփոխումների լայն գործըաց, այդ թվում նաև ոչ ամբոխահածն, երկրում առկա իշրավիճակը իսկապես փոխելու համար:

Այս առողմանվ անցած 100 օրերու որոշ չափով հիասքափեցնող էին եւ Փաշինյանի ստեղծած կառավարությունը, գոնե կողից ականատեսի տոպվորությամբ, մեծ դժվարությամբ է գլուխ հանում առկա սոցիալ-սննդական իրավիճակից։ Ստեղծված վիճակի դատաշնչերից մեկը, հավանաբար կորուցիայի դեմ դայլքարի մասսայականացումն էր, ինչը հեղափոխության առաջին շրջանում բնակչության մի զգալի հատվածի դահանջն էր։ Ու կու գնալով այդ դահանջին հայկական ԶԼՄ-ները ամեն օր սերիալի նախ ցույց էին տալիս այս կամ այն նախկին բարձրաստիճան չինովնիկի ձերբակալության սերունդում։

Սա իհարկե որոշ ժամանակ կարող է դեռ զվարացնել բնակչության մի մասին, սակայն ժամանակը է լրջագործ կերպով ձեռնամուխ լինել դեռտվյան տնտեսական զարգացման ռազմավարության մօճակմանը։ Ուսացնել ոչ միայն չի կարելի, այլ արդեն դասում է վտանգավոր։ Տնտեսական զարգացման վերջին ամիսներին ցուցիչները այդ աճի դանդաղում են ցույց տալիս, մի բան, որը ոչ մի կերպ չի կարելի թույլ տալ։

Ի դեմք վերջին ժաշանում կառավարությանը ստարող ԶԼՄ-ները առաջ բացեցին հեղափոխությունների հակահեղափոխությունը թեզը հատկադիր է դայնանավորված Ուրբեր Չոչարյանի ակտիվությամբ, սակայն չնորանամի, որ այդ ակտիվությամբ ՀՀ-ն «դարձական» է հենց գործող իշխանություններին: Նկատենք, որ իրականում Դայաստանում հակահեղափոխական ոչ մի կենարուն չկա, սակայն այս կենծ թեզը, ինչորեւ եւ ձերքակալությունների շուրջ կազմակերպված PR-ը նորատակ է: Իտապահությունը սեղել բնակչության մի գգալի հասվածի ուսադրությունը կառավարության անընդունակությունը:

թյունից իրական սնտեսական բա-
ղավականություն իրականացելու:
Դայաստանը առաջիկա մի բանից
սարիներին դեմք է ձգտի երկմիտ սն-
տեսական աճ գրանցել, որովսպիզ
գոնե երեք սարի անց այն սկսեն
զգալ հանրապետության բոլոր
բնակչությունը: Տեղի ունեցած
«թափյա հեղափոխությունը», ին-
չը հանգեցրել է դեռությունում:
Սկիոտիում եւ ընդիմարաթես մի-
ջազգային ասուլատեզում ՀՀ-ի մա-
սին դրական իմիջի ձեւավորմա-
նը, դեմք է վերածել իրական առա-
վելության՝ նոյանական համար
ներդրումների ավելացմանը, տու-

Իիզմի զարգացնանք եւ առաջա-
տար Տէխնոլոգիաների առաջ նո-
մանը:

Այսինքն «թափչա» իրավիճակը դրական սղասումները եւ ակնկալի լիմերը դեմք է վերածվեն իրավակառավելության ու նորաստեն դեմք թյան զարգացումը։ Այս առողմության Փաշինյանի կառավարության իրական դաշնակիցները կարող են լինել ոչ թե նրանք, ովքեր միանանաւ իրենց աջակցությունն են հայտնուած նրան, այլ նրանք ովքեր մտահոգ հնարավոր զարգացումների ոչ բարենպաստ սցենարներից բննադատ տուրքյան են ենթարկում այդ կառավարությանը։

Պարադոքսալ թող չհնչի, սակայն այսօր վարչապետի իրական

Digitized by srujanika@gmail.com

դաշնակիցները ոչ թե «Նիկոլ-Նիկոլ» գոռացողներն են, այլ նրա կառավարությունը բննադատողները, որոնք այս իրականացնում են երկրի աղաքայով մտահոգ եցանկությանը ցույց տալ այս սխալներն ու թերությունները, որոնք առկա են նրա գործունեությանց: Մտահոգիչ է նաև այն, որ երկրում չկա իրական ընդդիմություն. ՀՀԿ-ի փաստացի անգործության դայնան դայնաներում ուր ընդդիմություն, որը կատ չունենա նախկին իշխանությունների հետ գոյություն չունի:

Աղանց չափազանցության կարելի է դոնել, որ «թավոյա հեղափոխություն» կոչվածը այն լավագույնն է, որ տեղի է ունեցել Հայաստանում Վերջին տասնամյակների ընթացքում, հետեւարածի կարելի թույլ տալ, որ այն դրական էներգիան, որը կուտակվել թե՛ Հայաստանում, թե՛ Սփյուռքում, զուր կորչի: Այսօրվա կառավարությունը հանձին վարչապետ Փաշինյանի դեմք է փորձի բյուրեղացնել եւ դրական հուն ուղղել այդ էներգիան, այլ ոչ թե վասնել հեղափոխություն-հակահեղափոխություն կեղծ թեզի առաջմղճան վրա:

Նոր կառավարության հաջողությունը Հայաստանում ժողովրդավարության կառուցման համար իրականացվող կարելուագույն ուժուական բայլ կիහին, հետևաբար դեռության աղաքայով մտահոգ յուրաքանչյուր բաղաքաց համար կարելու է Վաշչարես Նիկոլ Փաշինյանի կառավարության հաջողությունը, բանի որ այն կարող է սկիզբ դնել դեռության զարգացման նույնականի ձեւապորմանը: Ես այդ սատրումը կարեիլ է ու դեմք իրականացնել առկա փխալների ու թերությունների մատնամշան ու տր բննադատության միջոցով:

ԱՆԱՐԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ԳԵՐԱՆԻ

Հայաստանի լույսը ձայնի մեջ խորացրած

A black and white photograph of a woman with dark, wavy hair. She is wearing a light-colored, sleeveless top and a long necklace. Her left hand is resting under her chin, and she is looking directly at the camera with a slight smile. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting with shelves or books.

Եթեկվա համերգը տեսանելի է դարձնելու ծանրակշռ մի տարբերություն նաեւ՝ գերմանական վոկալը ներկայացնում է այդ մշակույթի կրողը, լեզվակիր դարձած, գերմաներենի տեսն ընկալող Հասմիկ Պալյամն: Տարիների իմ հեռադիտակը անվարան հոււում է, թէ մասնագիտական Օլիմպ հասած եքչուիին սիրում է տեսսի խորը զնալ, անխնա աշխատելն իր հաջողության չինացող բանաձեւն է, երգը մատուցում է բատեր կուլ չտալով, նրա երգելու տեխնիկան ոյում է Բառը, այնուես, որ վերջին շարժում նսած ունկնդիրն էլ կռահի- հասկանա իմաստը, գերմաներենն այդժմա դառնում է Եթեկոյի ամենահասկանալի լեզուն: Բառը, Բանն ընդիմանալու իմ ճանաչած Հասմիկ Պալյամի համար սրբազն տարածք է, Երաժշտությունը նրա մայրենի լեզուն, որ յուրաքանչյուր համերգի ժամանակ հաղորդակցության, հարազարդության, մեր հոգիները դարմանելու զրություն ստացած՝ նրան՝ կատարող միջնորդին մոտեցնում է Վերերկրայինի սահմաններին:

Արցախին, համապես Երածուական այս գոհարը, շատ է սնելու: Դայթեաստ առաջնորդի Կերպարը աշխարհի տարբեր քարոզներում կերտած Դասմիկ Պատյանի ձայնը Դայաստանի աշխարհի այս կետից՝ Արցախից դիմի լսվի՝ նախ՝ այնտեղ մեր Երկի սահմանը դաշտանող զինվորին գոտելող համար:

Բայց մինչ այդ, սեղմտեմբերի 2-ին «Կենդանի լավագույն Նորման» («The Best Norma Alive») Սոնակո է այցելում, ինչըես ազդարաբել էր «Սոնակո թայմս» թերթը օգոստոսի 10-ի համարում վերահաստելով «Կաշինգտոն փոս» թերթի վերոբերյալ բնորոշումը մեր հայրենակցուիի Դասմիկ Պատյանի վերաբերյալ: Swartեղարձի ավելի լավ նվեր, բան Դայաստանին նվիրված սեղմտեմբեր 2-ի բարեգործական համերգն է, չէր կարելի «Խածել» Դասմիկ Պատյանի համար: Եր ծննդյան օրը նորից համոզվելու ենք, որ նա Դայաստանի լուսն իր մեջ խսացրած, նրա զուլալ Զայնն է, մեր փառապնտ երկի այցելար-խորհրդանիչը:

ՀՈՎԻԿ ԱԹՅԱՆ

Պարն Վարչապետ, քալը քանկ է

Հանդիպեց Վարչապետ Սիկոլ
Փաշինյանը Կենտրոնական
բանկի նախագահին, որդեսդի¹
խոսի նրա հետ զնամի մասին։
Եթե հանդիպել էլ է, աղա թա-
փուն, քանի որ որեւէ հայկական
լրատվաճրոց, այդ թվում՝
«Հայկական ժամանակը», որն
ասում են ուս աղբյուրներ ունի
գործող կառավարությունում,
այդ հանդիպման մասին որեւէ
տեղեկություն չեն տախս։ Ավե-
լին, նոյնիսկ Վարչապետի
դաշտոնական կայրը չի հայ-
սում՝ Վարչապետ-ԿԲ նախա-
գահ հանդիպման մասին, ու-
րեմն այդ հանդիպումը չի եղել,
կամ էլ Վարչապետի կայրում աշ-
խատողմերն ու նրա խորհրդա-
կաններն են բնած մնացել։ Ի
դեռ, խորհրդականների մասին։
Նրանք Փաշինյանին չեն հայ-
սել, որ կոնկրետ գուղղմթերի
զնամի թեման ԿԲ նախագահի
հետ չեն բնարկում։ Այսինքն
կամ մի շարք դետական, կիսա-
դետական գերատեսչություններ
ու նարձիններ, որոնց հետ նման
հարցեր բնարկում են, բայց ԿԲ-
ու ոչ մի կերպ այդ մարմինների
մեջ չի մնան։ Զի բացարկում,

որ Վարչապես Փաշինյանը երեկ Գումի տուկայում խկապես որոշել է հանդիդել ԿԲ նախագահին ու նննարկել նրա հետ զնացք, բայց հետո հմացել է, որ կենտրոնական դրամատան ղեկավարի հետ նման հարցեր չեն նննարկում ու իիմա մեծ հոլոյ ունի, որ Գումի առեւտրական-ներն ու այդ տուկայից օգտվող-ները, որոնք ոչ դակաս ՅՅ հղարտ բաղադրացիներ են, բայց Վարչապետի խորհրդականները, կմոռանան, որ Փաշինյանը նման խոստում է սկզե՛ Վստահ լինելով, որ մեր սիրելի Վարչապետը ոչ մի դեմքում մեզ մենակ չի թողնի՝ սարսափելի զների դեմ, որոնց չափից ոչ միայն Վարումգներն են սկսել քար աճել, այլև նույնիսկ լոյիկները:

Բայց եթե նույնիսկ Փաշինյանի այս խոստումը մոռանան, առաջ չեն կարող մոռանալ նրա խորհրդականներին, որոնք փաստեն սիսալ են գեկուցել ՅՅ Վարչապետին: Եթե ճիշտ գեկուցեին, առաջ Փաշինյանը տուկայում չէր զարմանա, թե լոյիկն ինչու է այդքան քանկ ու իսչո՞վ Վարումգը մի տեղ այլ գին ունի, նյուու տե-

ղում՝ բոլորվին այլ: Խորհրդականները դարձավիր էին 100 տնկոսով ճշգրիտ գները, դրանց սաւանումները, սարքերությունները, այդ մասին լատօնաց գեկուցեին վարչապետին, որն էլ ուղարկած կազմակերպության համար ոչ թե որդեսափ դարգի՝ այդպես է, թե ոչ, այլ որդեսափ հասկանա, թե ինչո՞ւ է այդպես, իսկ եթե զնաքը հիմնավիր չէ՝ դեմնա առնի: Մինչդեռ Փափինյանը Երեկո Գումի ուղարկած թողմում երանակակությունից կտրվածին

ოთავითოეფილ, որն այնքան է հեռացել Նիկո-Վարչապետ բդა-վող մարդկանցից, որ նույնիս չգիտի, թե Արանի բանի՞ դրամ են վճարում մեկ կիլոգրամ լոլիկ գնելու համար: (Այս էլ ինչպիսի լոլիկ՝ դրսից կարմիր ներկած ոլլասնասա: **Ծ.Խ.:**) Որմես կանոն նման բաներ դեկավաների հետ լինում են, մարզապետ դատին է ունենում տարիների ընթացքում, եթե իշխանությունը մարդու համար դառնում է առա-

Անառակ որդու վերադարձը

Լավ է, որ մտածելուց քորելու բան կա

Ղին Հայաստանում, Ակադի չոլնեմ նախաւ «թավաշա հեղափոխությունը», այլ՝ ավելի հիմնորությունը դահելք դասվո նուան էր: Ավելին, առջամարդը, որը մորությ չոլներ, ցույց էր տալիս կնակերրությունը եւ արժանանում նվաստաման: Ես իհարկե չգիտեմ, թե օրինակ Սփյուռք նախարար Միհիքար Հայրաբեյանը որքանով ծանոթ հայոց դասմությանն եւ ազդված է դրսից, բայց նոր Հայաստանի կառավարությունում 5 բարձրաստիճան դաշտունյա մորությ ունեմ յոյսները՝ բացի Տիկնայի Թանդիլյանից ու Սպակունցից, գուցե միայն ցանկություն ունեմ՝ մորությունը դահելու: Չնայած, եթե մորությ նոր Հայաստանում համարվում է անցարտությ, որով, եթադրենք դոլիկինիկայում հերթ չես կանգնի կարող ես առանց բնությունները հանձնել Վարորդական իրավունք ստանալ, աղա կանանց ուղղես կարող են մորությ դահել:

Օրինակ ամերիկուհի Կիվիան Վիլլերի մոռու երկարությունը 2000 թ.ի դրույամբ հասնում 30 սանիմետրի, ինչի ժողորիկվ Վիլլերը ռեկորդ գրանցել կանանց մեջ: Տղամարդկանց դարձայում ռեկորդը դատկանում է հնդիկ Բհու Սինգախին, որի մոռուի երկարությունը 2,5 մետր:

Սի խոսնվ, մորունվ հնարավոր է ունեցնել գրանցել ու եթ դա հնարավոր չէ անել, օրինա սնտեսության արագ աճ աղափակ կամ ամ նաբարձ ժեները կառուցելով, աղա հասկան լի է դառնում, թե օրինակ փոխվարչամետ Ավ նյան ինչու առաջ մորով չիներ, հիմա ումի: Տքացարկում, որ վարչապետ Փաշչնյանը ներքի հանձնարարություն է սկզել իր թիմին՝ անոայմա մորու ունենալ: Օրինակ ոսդափառ հետանե կամ մահմենականները դարտավոր են մորու դասին: Ի դեռ, կոնկրետ մեր գործադիրի դարտ գայում մորու դահելը կարող է եւ լուրջ ազդեցու թյուն ունենալ երկիր սնտեսական (Եւ ոչ միայ զարգացման վրա: Բանն այն է, որ մարդը իր կյա ին ընթացքում միջինը 95 or ծախսում է սափրվ լու հանար, հետեւաբար եթ մարդը չի սափրվու աղա առաջանում է լրացուիչ 95 or, ինչը իր սանի մեր կառավարության անդամները կօգտ օրուեն երկիրը «ողոխով» առաջ սանեւու համա

Սյուս կղողից «բրդակ» առաջ տաճալու համար Սյուս կղողից, հավակնալի է, որ միայն մորուք դը բավկարա չէ այս գործում: Օրինակ Բարեգործություն կամ կղզին ու համանուն դետուրյունն ամենա կին էլ զարգացած անվանել չես կարող, մինչ դեռ այդ կղզու անվանումը դորւրուգայթենի նշանակում է մորութափոր: ճիշտ է, այնտեղ բարեգործություն չի եղել, իշխանությունը անկաշառների հայրենասեր թիմը չի սասանձնու ու երկիրը զարգացման հիմքեր չի սացել, բայց միեւնույն է, միայն մորունկվ, նոյնիսկ ամ նաեւկար, դետուրյուն չես կառուցի: Ավելի ըստ հոգեքանների, տղամարդիկ հիմնականությունը են դահում՝ առնական երեւալու համար բացի այդ այն հրաշալի բացնում է էնոցիան ու եւ թույլ չի տախս դեմքի միմիկան ավելի ասիստանց ուարձնել:

Ես անուուչ չեմ դնդում, որ մեր կառավարության անդամներն իրենց էնոցիաները բացնելու, առավել եւս առնական երեւալու խնդիր ունեն, բայց կոնկրետ մորու ունեցող տղամարդկանց համար կոնկրետ հոգեբանները սա են ասում: Նրանք նաև նույն են, որ մորուիք բարդութավորության նշան է, ու ամենեւին էլ չի աղացուցում, որ այն կրող իմաստուն է: ճիշտ է զրեթե բոլոր մասնակները մորու ունեցել են, բայց նրանք չեն սափրութել ոչ թե որովհետեւ խելքը մոռուիք մեջ է, այլ անմի որ սափրութելը համարել են ժամանակի անհման վատնում: Ուշագրավ է, որ որու երկրներում, օրինակ 18-րդ դարի Ռուսաստանում, Ֆրանսիայում, Բրիտանիայում մորու ունեցող տղամարդիկ դարտավոր էին վճարել մոռուիք հարկ: Դեռևս Լյուդովիկոս 14-րդը՝ Եվրոպայում եւ Պետրոս 1-ինը՝ Ռուսաստանում մորություն հոչակեցին ոչ նորաձեւ, եւ սակայն դրանից հրաժարվել չցանկացողներին դարտավորեցին հարկ վճարել: Համաձայնեմ մեր բյուջեն էականորեն կլցվեր, եթե նոր կառավարությունը որուելու մոռուիք հարկ սահմանել, ընդ որում կարելի էր 18-րդ դարից ավելի առաջ զնալ ու սահմանել՝ որիվ երկար է տղամարդու մորուն ու խիս, այն առ առ ավելի բարձր հարկ դեմք է վճարի: Օրինակ իին Եգիպտոսում փարավոնները չէին հասկացել, որ կարելի է մորու դահելու համար հարկ սահմանել ու նաևն դարտադրում էին բոլորին սափրութել, քանի որ մորու ունենալու բացառիկ իրավունք ուներ միայն փարավոննը եւ, ինչը շատ կարեւոր էր, ոչ ոք իրավունք չուներ ընտօնինակել փարավոնի դեմքի, հազուսի սարքերը:

Հմաս, փարավունակությունը, հագուստը և այլը:

Դժմա, փարավունակությի ժամանակները փաստության անցել են, եկել են վարչապետների ժամանակները, եւ յուրաքանչյուր բաղադրացի կարող է ՀՀ վարչապետից ավելի երկար ու խիս մորով դաշտել: Օգնել է մոռությ Փաշինյանին հեղափոխության ժամանակ, զգիտեմ. մի կողմից, օրինակ Սակերնացին արգելում էր իր գինը վորության մորով կրել, բանի որ հակառակորդը կարող էր բաշտ դրանից ու հետությամբ ծնկի բերել: Այս գինուն կողմից Արքահամայնքունը, որը նախանձ ԱԱԾ նախագահ դառնալու իր հայտնի մորությ չուներ, բարոզաւակի ժամանակ լսել է 11-ամյա Գրեյս Բաղեջին, որն ԱԱԾ աղաքա նախագահին խորհուրդ է սկիզբանացնելու մորով դաշտել, բանի որ, ինչուն փորիկ Գրեյսն է ասել՝ կանայք հաստա ծեղանքունը, իսկ տրամարդիկ միշտ լսում են կանանց: Լինկոլն այդդեմ էլ անում է, ընտրվում է նախագահ, աղաք գնում է Գրեյսին ու ընորհակալություն հայտնում միշտ խորհուրդի համար: Այնուն որ, առա հնարավոր է, որ մեր թափօյա հեղափոխությունն էլ Գրեյս Բաղեջ ունի, դարձադես Փաշինյանը կամ չի կարողանում գտնել Արան, կամ էլ ավելի կարեւոր գործեր ունի:

Ամեն դեմում, անկախ նրանից՝ դուք մորով ունեն, թե ոչ, լավ է, որ մասելուց ունելու բան լսու:

Պարունակագիր

Նախարար, գիտե՞ք, որ...

Այս տարվա ապրիլի 9-ին «Ազգ» ժարաբարեթրում «Ո՞ւ են աշակերտներն ու ուսուցիչները» վերտառությամբ մի նյութ էի գրել, որտեղ Վրդովնունիով բնադատում էի նախկին հժխանություններին՝ կրթությունը բարձիքողի վիճակի հասցելու համար: Դա, չգիտեմ՝ ինչողեւ ասեմ, հոսահաս ծիչ էր, անկարողության արձագանի, բանի որ այդ ժամանակ կրթությունը, մասնավորապես դդրոցները, ունիունիտներն ենուն ենուն լեզ:

Արդիի վերջին ու մայիսի սկզբին Հայաստանում տեղի ունեցած խաղաղ իշխանափոխությունից հետո, ի թիվս ին տանըակ հազարավոր հայրենակիցների, ես էլ հրձվեցի եւ հոյս հայսնեցի, որ մեր Երկրում կրթության որակը կփոխվի՝ ուղիղ համենատականով՝ իրավիճակի հետ։ Այդինք էլ եղավ, Երկրում կրթության որակը փոխվեց այնպանով, որ բանով՝ իրավիճակը։ Բայց դե գիտենք, չէ՞ հոյսը Վերջում է մեռնում, մանավանդ այն բանից հետո, երբ Արայիկ Հարությունյանը ԿԳ նախարար նշանակվելուց ի վեր սկսեց մատահագություն հայսնել Հայաստանում կրթության որակի «ստորին» մակարդակի ու դրաբարձրացման, Վեհացման մասին։

Հենց այդ «միրաժի» համատեսում էլ նախարարն օրեւ հայտարարեց, որ հեռավոր գյուղերում դրորոշմերը համայնքների տես չեն միավորվի, առակերը դրորոշ կզնա ոչ թե հարեւան, այլ՝ սեփական գյուղում, ինչըս դժողում էին ՌՈՒՍԱԼՎ-Ված Ժիլետով տղան ու նրա սակրագույն համախորհը: Բայց ո՞րն է բարձրացման ուղին, ինչպես է ուզում նախարարը բարձրացմել կրօնիքան որակը: Զանի որ հայրուրօրյակն արդեն անցել է, եւ այդ ընթացքում նախարար Դարմթյունյանը շատ է խստել հաևկապես սահմանամերձ համայնքների առակերտութի մասին, ուղղում են մի երկու հարց այլ:

**Պարոն
սր, գիտե՞ք, որ...**

մաներձ գյուղերում ավագ դդրոցնե չկան, եւ ամենակարեւորը՝ զիտէֆ, որ ա շակերտները, թէ տու, թէ աղջիկ, սիդր ված են ճնոնան ցրին ոտով զալ հարեւան գյուղ, որովհետեւ կրկին 90-ական ների սկզբից խոստացված դդրոցականների փոխարամիջոցները այդբեւէլ չծառայեցին նոյառակին:

Պարոն նախարար, զիտէֆ, որ մինչ Դու աշակերտների դդրոցական հազուսք գոյններով եթ սարված, սահմանամերձ գյուղերում դդրոցները դատարկվում են որովհետեւ ուսուցիչներն ըստ դատաժամկետ աշխատավորք չեն սատում, որն էլ հանգեցնում է ուսուցիչների՝ գյուղը լիւլում մանկավարժը լրում է դդրոցը, սարսահիւ է, գործե՞ն: Եթե գյուղում դդրոց չկա, արա ուրեմն այնտեղ գյուղ չկա՞:

Պարոն նախարար, զիտէֆ, որ մի ըստ

“Դամասկոսա, վրաս, որ ոյ շահմանաթեր զյուղերի դպրոցներ քաշիորեն զուրկ են գրադարաններից ու ուսուուրդականներից, համակարգչային սենյակներից ու...բասրբերից”:

Եթե մինչ օրս չեմ ինացել, աղա վստահ եմ, դարսն նախարար, արդեն Զետ ասած կիյնեն, որ սահմանամերձ գյուղ դերի աշակերտներին դասագրելը վաճառելը, մեղմ ասած, հակասում է բարոյականությանը:

Գիտեի՞ այս ամենի մասին, դարն նախարար, կարծում եմ՝ գիտեի, գիտեի այնպես՝ ինչպես սահմանեմերձ զույգ երեխան գիտի, թե ինչ կա Վերջին բլրից այն կողմ, քայլ, դարն նախարար, այս ամենը Դուք դժվար գիտակցե՞ ու ընկալե՞, ինչպես նույն երեխան գիտակցու՞ ու ընկալու՞ է՝ իրեն Վերջին բլրից քածանող փշալարն ու դրանից այն կողմը դարն Յարությունան, այս երեխային գի՞ր ե՞ վաճառվում, վաղվա օրվա հետաքարտո՞ւմ ե՞ ամրում:

7.4. Անուուց այս ամենը ՀՀԿասեղի երեսովքներ են, բայց Դուք, կարծեմ, եկելի է օսկելու նղատակով:

Հայաստանի
ստեղնաբառն 2018 թ. ...

Ճ 6 Թե Ե՞րբ ՀՀ
խաղաքացին կզգա
ՏԱՏԵԱԼՅԱՆ աճի
դրական հետևանք
Ըստ ուրաքանչ Առաջարկաբան պետ

ԹԵՇ դրֆ. Ա. Թավաղյանը, թԵՇ դրֆ. Թ. Սանաերյանը ուշադրություն են դարձել այն հաճամանների վրա, որ սնտեսության առայժմ գործող մողեմը թույլ չի տալիս երկրի բաղադրական հետեւանքները: Յետեւարա, խնդիր է փոխել, կատարելագործել մեր սնտեսական նոդելն այնուև, որ երկրի սնտեսության մեջ ներգրավված յուրաքանչյուր ոչ միայն մեծ, այլև միջին եւ համեմատես փորդերակատար անմիջականորեն եւ կենսականորեն օհակագրքված լինի երկրի սնտեսական աճի տևաղով: Զի կարելի գովեստի խոս չասել առաջին կիսամյակի երկրորդ եռամսյակում սկսված կառավարության լուրջ դպյանակ կոռուպցիայի դեմ, որի արդյունները արդեն իսկ նկատելի են: Մյուս կողմից, սնտեսագետները նույն են, որ կոռուպցիայի դեմ դպյանը հաճակարգային իրողություն դարձնելու համար անհրաժեշտ է ընդունել հակակոռուպցիոն կողմետե ծրագրեր եւ այն կենսագործել տարիներ շարունակ: Կարեւոր է նաև հակամենաւունորհային դպյանը, եւ այստեղ արժե հիշել Յայասամի վարչապետի խոսն այն նասին, որ նա որու մենաւունորհներ վերացրեց «45 րողեի ընթացում»:

Եվ վերջում, իրատեսական սղասելի-
ի մասին: Անցյալ տարվա վերջում Եր-
րասիական ժնտեսական հանձնաժո-
ղովի փորձագետները Հայաստանի հա-
մար կամխատեսում էին ՀՆԱ-ի աճ այս
տարվա վերջում 3,5%-ի չափով: Մոտա-

Բավկում կանցել Մերկելի եւ նախագահ Ալիտի համատեղ մանլո ասուլիս սղազրության հրապարակումից հետո սեղին ի հայս գալ հետաքրքրական մանրա մասնություններ, որոնք վետաբերում են ադրբեջանական ռեսուրսների հաշվին Եվրոպայի էներգետիկ անվտանգության աղահովման հեռանկարներին:

Անցյալում **Իհամ Ալիեւ** բանիցու հաստի աշակերտ է, թե Ադրբեյջանը Եվրոպայի համար էներգակիրների միակ նոր աղյուսն ուր գտնվում է ոչ այնան հեռու, ունի մեղքածառներ եւ սասնամյակների համար նախատեսված ներուժ: Եթե անդադար է նույն անձինչը անդադար է անդադար անդադար:

Նամբ միայն գազին, աղա խոսքը Քարավային գազային միջանցի մասին է՝ Բարեկալու-Թթիլսի-Էրգում, Անդրանատոլիական (TANAP) և Անդրադրհասիկան (TAP) գազամուղներ, որոնք անցնում են Վրաստանով, Թուրքիայով և հասնում Հայաստան:

Ալիեւի դատողությունները զարմացնուի
են: Բայց Յարավական օպականի Տե

Վիճակում խնդրահարույց է թվում: Զորորդ, Թուրքմենստանի նախագահ Ղուրբանղզը Բերդինուհամեղովը ներկայում է առաջին հերթին քուրթսանյան ինսեգրման հարցեր՝ առաջին դիման բաշխով Թուրքմենստան-Աֆղանստան-Պակիստան-Հնդկաստան գազամունի նախագիծը, չնայած որ Աշխարափարզությունահանած ամբողջ զազը Զինաստան է առավելում վարկերի մարման դիմաց: Բայց դրանից, Թեհրանի և Աշխարափարզություններ միջև ծագեցին այն բանից հետո, երբ թուրքմենական իշխանությունները դադարեցին գազի մատակարարումը Իրանի հյուսիսին՝ իրենց որոշումը բացատրելով չվճարված հաշիվներով: Անհ թե ինչու մանր ասովիսում Ալիեւը կատարեց կարեւոր ճագրում՝ խստելով Եվրոպայի հերգետիկ անվտանգության մեջ Արդեօքանի կարեւոր դերի մասին, ինչը համապատասխանում է ստեղծվող հրավիճակին:

ՍԵՐԿԵԼԾ Բայկոն հայտարարեց, որ ԳԵՐ-
մանիան չի կարող Ռուսաստանին «ո՞չ»
ասել Ենթգամաբակարարությների հետ
կառված հարցերում: Խոսելով Ադրբեյջա-
նից զազի մատակարարությների մասին,
նա նշեց, որ Քեռվինը հնարավորություն

Ալեքսանդր Խոստիմսկի և TANAP-ի շահագործման հեռանկար

Անբուժ: Մինչեւ ռուսական «Գազպրո»-ը ներկայում Եվրոպային մատակարարում է մոտավորաբես տասնյոթ անգամ ավելի շատ գազ: Սակայն Եվրոպացի, իսկ նրանցից հետո նաև բարվեցի փորձագետները հայտարարում էին, որ հետագայում TANAP նախագծին կարող են միացվել ուրիշ աղբյուրներ, օրինակ Իրանի եւ Թուրքմենիայի համբավայրեր, ինչը թույլ կտար գազի փոխադրման ծավալները հասցնել մինչեւ 30 մլրդ խորանարդ մետրի:

չունի այդ երկրից գազ ստանալու նույն գնով, ինչ Ռուսաստանից:

Բացի դրանից, ինչուս տնտում է Deutsche Welle ռադիոլայանը, Հարավային գազային հոսքի աշխարհաբաշխական նշանակությունը միշտ գերազանցել է ստեսականին, եւ Ալիքը այդ ուղղությամբ նրահնար խաղ է խաղում, որի արդյունքում ստանում է Եվրոպային գազի մատակարարներից մեկի (ըստ որում ոչ այնքան կարենորի) կարգավիճակ, աշխարհամաս, որտեղ որոյն ակտիվ մատակարարներ ներկա են Ռուսաստան ու Նորվեգիան (37-ական %), Ամերիդ (նվազ, բան 13%), Չափարը եւ այլ երկրներ (ավելի բան 10%):

Բայց դրանից, նույն ռադիոկայամիտ սկզբների համաձայն, Սուկվան ինքն է օգնում, որդեսզի TANAP-ը լցվի գազով, բայց որ ներկա դահին Ադրբեյջանի սեփական գազը չի բավականացնում իր ներքին եւ արտաքին բոլոր դաշտավորությունների կատարման համար: 2017 թ. վերջերին «Գազպրո»-ը եւ Ադրբեյջանի ղետական նավայախն ընկերությունը (SOCAR) դայմանավորվեցին Ադրբեյջանին ռուսական գազի 2006 թ. դադարեցված մատակարարությունը Ադրբեյջանու ընդու:

Նշանակությունը կարող է սա արդյոք, թե Բարեկամությունը կիրածարվի էներգետիկի բլեֆից, թե՛ ակտիվ մարդկան անհաջողությունը պահանջված է առաջարկության համար:

Այսիսէն, Խորեւննատարը դեմք է առաջին հերթին հետաքրքրություն հանդիս բերելու կասպից ծովի հատակով զազամուղացնելու անցկացման նկատմամբ, Երկրորդ, դեմք աղահովի դրա կառուցումը համարակալաւ ասսիսան ներդրումներով: Երրորդ, Կասպից ծովի կազմավիճակի վերաբերյալ վերջին ստորագրված միջազգագրի համաձայն դեմք է խորհրդակցություններ անցկացնի Իրանի հետ, ինչը ներկա իրավունք է:

Այն բանից հետո, եր Եվրոմիությունը որոշեց Իրանին 18 մն Եվր սնտեսական օգնություն հատկացնել ԱՄՆ-ի հակարանական դատամիջոցների հետեւամբ ներ մեղմացնելու համար, դարձավ, որ միջուկային գործարի վերանայման նպատակով Իրանի դեմ ուղղված նախագահ Թրամփի ռազմավարական եւ նարտավարական ջաները ձախողում են կրում: Այստեղ հարցը նույնիսկ ոչ այս բան Իրանին հատկացված գումարն է, որքան Բրյուսելի տվյալ բայլի խորհրդանսական իմաստը: Այս կաղակցությանը ամերիկյան The Atlantic hrատարակությունը հիշեցնում է, թե ինչպես 2012 թվականին ԱՄՆ-ը Եվրոմիության հետ մեկտեղ նավթային դատամիջոցներ ձեռնարկեց Իրանի դեմ, ինչը, hrատարակության կարծիքով, Թեհրանին սփյուռք նաև բանակցությունների սեղանի շուրջը: Այս անգամ ննան բան տեղի չի ունենում:

Եւերում եւ Իրանում սղասում են ԱՄՆ-ում 2020 թ. կայանալիք նախագահական ընտրություններին՝ հուսալով, որ նույնականացնելու հարուստ է չեղարկել դաշտամիջոցները: Ներկայումս ԱՄՆ-ում շատ են խոսում Թրամփի դաշտնանկության գործընթաց սկսելու հնարավորության մասին:

Գերմանիայի արտգործնախարար **Քայլ Կո Մաասը** հայտարարել է, որ Եվրոպիությունը դեմք է ստեղծի բանկային տեղեկատվական հաղորդման SWIFT համակարգի նմանակը, որդեսզի Եվրոպական ընկերություններին դաշտամիջուկ ԱՄՆ-ի հակահրանական դաշտամիջուկից: Մասար կարենու է համարում ԱՄՆ-ի հետ համատեղ աշխատանքը բայց նաև Եվրոպական ընկերությունների իրավաբանական դաշտամիջուկից:

Եվրոմիությունն ընդունել է շրջակա-
կիշ կանոնադրություն, որը դեմք է Նվազ-
գեցնի Եվրոպական ընկերությունների
կորուստները ԱԱԾ-ի դաստամիջոցնե-
րից: Եվրոմիությունը նաև դարձեցրել է
Եվրոպական ներդրումային բանկի կող-
մից Իրանում նախագծերի ֆինանսա-
վորման եւ երաշխիների տրամադրման
կարգը, մասդիր է ամրապնդել այդ երկրի
հետ սննդական համագործակցությունը,
ստրիթը Իրանի Կենտրոնական բան-
կին ուղղակի վճարումներ կատարելու
համակարգ՝ շրջանցելով ամերիկյան
դաստամիջոցները:

Ինչպես Առում են փորձագետները, ԱՄՆ-ի ու Եվրոպիության դաշինուում նման խռովություն չեղ եղել 1996 թվականից ի վեց: Եհան է, դա չխանգարեց, որ Իրանի հետ համագործակցությունից հրաժարվեն Արևոտքի որոշ խուճր ընկերություններ՝ Airbus, Total, Renault, Siemens, Boeing, General Electric են:

կապես իրանի նկատմամբ վարվող բաղադրականության եւ ռուս-թուրքական երկխոսության մասին է:

Եվ ինչ դեմք է անի Թուրիան, երբ իր
դեմ սանձազերծված է առեւրական
դատերազմ այն դահին, երբ ինքը գոր-
ծարար լայն կապեր է հաստաել հար-
և ան իրանի հետ, Սիրիայի հարցում կոս-
լիցիա է կազմել ինչպես Թեհրանի, այ-
սում էլ Սոսկվայի հետ։ Չաս չի անցնի,
եւ Վաշինգտոնը Թուրիային, ինչպես ի-
րանին, կմեղադրի Մերձավոր Արևելյում
ահարեւկչության ֆինանսավորման մեջ։
Մինչդեռ ինքը՝ Անկարան, ամերիկացի-
ներին դախարակում է սիրիացի բողերին
օգնելու համար, որոնց դեկապարությունը
եւ աշխարհազորայինները, բուրժի-
կարծինվ, կարգած են Թուրիայում ա-
հարեւկչական կազմակերպություն հա-
մարվող Զրդական բանվորական կոլ-
սակցության հետ։

Անկարան հանդես է գալիս նաեւ իր սահմանների մոտակայքում սիրիացի ժողովություն ստեղծելով ծրագրերի դեմ, իր շարաբնում ճնշում է քրիստոնեական կարող է բարդանալ, եթե ԱՄՆ-ը Իրանի նկատմամբ բանավոր ստանալիքներից անցնի ռազմական գործողությունների: Այս կաղակացությամբ The Washington Post թերը գրում է, որ Թրամփը Եվրոպայից բացի Վերակառուցում է նաեւ Սերքավոր Արևելիք, ինչը հանգեցնում է ոչ միայն Մուսլիմայի հետ Անկարայի ու Թերանի դաշնութիւ ամրապնդանը, այլև Եվրոպիության հետ այդ դաշնութիւ հնարավոր անբնական կադերի գոյացմանը:

Թերքի կարծիքով, Վահինանի նոյա-
տակն է մնալ տարածութանային ող-
կարգի հանար Մերձավոր Արեւելում
Բյուստի, Մուսկվայի, Անկարայի եւ
Թեհրանի ծավալած դպյակի թիկուն-
ում: Պատահական չէ, որ Եվրոպացի
բազմաթիվ փորձագետներ իրանի նկա-
մաճը Եվրոպիթյան ներկայիս բաղադր-
կանությունը փորձում են բացատել ոչ
այնքան միջուկային համաձայնագրից
իրանի որւր գալը թույլ չտալու, որին է-
ներգառեսուրսներից օգտվելու կամ
դրանց նկատմամբ վերահսկողություն
հաստատելու ձգտմանը: Վերջիններս կա-
րող են դառնալ ոլուսական ներգակիր-
ների այլընտրանիք:

Սա առաջին կողմն է: Երկրորդ: Ըստ երեսութին, Եվրոմիությունը նշանիր է առավելագույն ջանքեր գործադրել, որմես զի Մոսկվային գրկի Անդրկովկասում սեփական ազդեցությունն ուժեղացնելու հնարավորությունից: Այս համատեսում Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելի օրեւ աշխատաշքան կատարած այցը առև հորերանշական է:

Ըստ The Washington Post-ի կանխատեսումների, մոտ ժամանակներս Անկարան եւ Թթհրանը կրախվեն ահագնացող անջատական շարժումների, երբ «կիառնեն» անցյալի դամական հակամարտությունները: Դրանցից մեկը Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունն է: Այնուև որ, խաղացողները սեղանին են դնում խուռ խաղագումարներ: Մասնավորապես Դոնարդ Թրամփը փորձում է առավելագույնս խցելի դարձնել ձեւավորվող կասոյան դաշինքները: Բայց նրան կիաջողվի՞ արդյո՞ք աղաօպայում են թելադրել միջազգային եւ աշխատաշահային խալաքանության և աշխատաշահային խալաքանության մասին: Bloomberg որդեսական աշխատաշահային խալաքանության մասին:

թյած զամունալի լուսուեց գրօազա-
լության կարծիքով դա ամբողջ աշխար-
հում գլխիվայր է շրջում դիվանագիտա-
կան կառերը:

«Ոեգմում» գործակալության տվյալնե-
րով, սեղմտնքերի սկզբներին Թեհրանում
տեղի կունենա Ռուսաստանի, Թուրքիայի
եւ Իրանի նախազահների համդիմում, ո-
րդ կարող է ունենալ աշխարհաբաղավա-
լամ եալամ հետեւաբնիւր:

ԻՆՉՈ՞ւ Է ԵՄ-Ծ ազակցում Իրանին Թրամադրելու մեջ խաղը Եվրոպայում եւ Մերձավոր Արևելքում

բազիծը կաղված է Իրանի ժնորհիվ ռուսական գազից Եվրոպայի կախվածությունը նվազեցնելու ԵՄ շրականացած հույսերի հետ։ Սակայն անկախության այդ ձգտումը, ինչպես նաև Բարեկ Օրամայի ղաւունավարման ժամանակաշրջանի հետ դրա կաղղ դուր չեն գալիս Շոնակարգի ժամանակին, որը փորձում է զնշել Օբամայի գործունեության բոլոր հետեւ։

այլն: Դա ցույց է տախս, որ ԱՄՆ-ի հետ
գոյություն ունեցող Տարածայնությունն
ըստ դաշտականության են նաև Եվրոպացի գոյ
ծարքականության:

Իրաղարձությունների նման ընթաց Վաշինգտոնին կարծես թե չի անհանգ տացնում: Վերջինս կարծում է, թե Եվրոպայում ինքը դայլարմա է ոչ թե գործարարության, այլ Եվրոպական բյուրոկրատիայի դեմ, ինչը ԱՄՆ-ի համար ըստ Եվրոպայի բացում է դայլարի եւս մեկ ճակաա, որը Եվրոմիությունում կարող է հանգեցնել բաղադրական անկայունության: Այստեղից հարց է ծագում, թե Եվրոպայում կոնկրետ ինչպիսի արդյունքների է զգում հասնել Թրամփի վարչութանը՝ երանի ունեցած տապահական քայլերի մեջ:

Այդ բարդացումների վերաբերյալ հրաժարականը պատճենը, որն նշեց է Թու իշխանութ ամերիկացի դաստի Էնդրյու Բրանսոնի ճերգակալությունը, որին ԱՄՆ կարան մեղսդրութ է լրտեսության մեջ լոկ սառցաթեռան զագաքը է: Կաշին տոնը Ամերայից դահանցութ է ընդհանուր առաջանք փոխել սեփական արտադրությունը բաղադրականությունը, մասնավոր տեսք՝ Անգլիական և Իտալիական:

սխալ են համարում Իրանին ֆինանսական օգնություն հատկացնելու ԵՄ որոշումը: Պետքեղարամենում գտնում են, որ այդիսպակ սխալ ազդակ է հաղորդվում: Վաշինգտոնում կարծում են, որ Իրանի բաղաբացիներին օգնելու որոշումը Եվրոպան եւ ԱՄՆ-ը դեմք է ընդունեն համատեղ: Փորձագետները կարծում են, որ ԱՄՆ-ը ձգում է Եվրոպիթյանը համոզել միանալու հակարանական դաժանականությունը՝ հուսալով, որ Եվրոպացիները ենթագակիրներ կգնեն ԱՄՆ-ից, այլ ոչ թե Իրանից:

Պատօնական Վաշինգտոնը դնդումէ, թե Եվրոպացիների հաևացրած գումարը Իրանը կօգտագործի միջազգային ահարեւկչության ֆինանսավորման նղարակով: Իրանի սնտեսական ու սոցիալական զարգացման համար Եվրուանձնաժողովը ծրագրում է հաևացնել ընդհանուր առնամբ 58 մլն դոլար: Եվրոպացի նեկավարների խոսերով, այդ գումարը Իրանի հետ սնտեսական համագործակցության ուլրիկած ծրագրի բարկացուցիչ մասն է Բազմակողմ միջուկային համաձայնագրի ստորագրումից հետո:

Իրանը Եվրոպայի համար կարելու է սնտեսական տեսակետից: 2016 թ. Բազմակողմ միջուկային գործարի կնումից հետո Եվրոպական գործարար շրջանակները ցանցեցին մուլտ գործել Իրանի հեռանկարային ոլուք: Անուշեա, Թրամփի լասժամիջոցները հարվածեցին ոչ միայն Իրանին, այլև այնտեղ աշխատող միջազգային ընկերություններին: Դա առաջին հերթին վերաբերում է Եվրոմիությանը: Եվրոպացի դեկավաները հասկանում են միջուկային համաձայնագրից ԱՄՆ-ի դուրս գալու սխալականությունը եւ փորձում են ամեն գնով դահղանել այդ համաձայնականի:

Պատմամիջոցների դայնաններում Ի-
րանը սեփական և նետառությունը դահ-
ղանելու առօնությունը դրել է Եվրո-
պական միջակ եւ փոքր ընկերություննե-
րի Վրա, որոնք կաղված չեն ԱՄՆ-ի հետ։
Այդ ընկերություններին օժանդակելու
նպատակով Եվրոպականը նշադիր է
ստեղծել գործադրություն բանկային համա-
լուրու։ Ըստի որումից Եվրոպականը եւլո-

բազիծը կաղված է Իրանի ժնորհիվ ռուսական գազից Եվրոպայի կախվածությունը նվազեցնելու ԵՄ շրականացած հույսերի հետ։ Սակայն անկախության այդ ձգտումը, ինչպես նաև Բարեկ Օրամայի լաւագույն աշխատանքը հանդի հետ դրա կաղղ դուր չեն գալիս Շոն Անալի Թրամփին, որը փորձում է ջնշել Օբամայի գործունեության բոլոր հետեւ։

Իրանական էներգակիրների ընորհիս
Եվրոպայի էներգամատակարարնան աղյօ^թ
բյուները բազմազան դաշնելու եվր
րատայանցյան այդ ձգտումը հավամու^թ
թյան էր արժանանում Օքանայի եւ նրա
դեմքառուղարներ Հիլարի Ջինթրոնի եւ^թ
Զնն Ջերիի կողմից: Մինչդեռ բաղադր
կան այլ դիրիդրում ունեցող Դոնալդ
Թրամփը գտնում է, որ Ամերիկան ոչնա
չի տահել ստորագրված դայմանագրից
Ամերիկացիներն ուզում են ԵՄ-ին վա
ճառել սեփական գազը, որը ոռւսակա
նից եւ իրանականից թանկ է: Բայց եվր
րոպացի դեկավարների համար դա անհի
մաս ըռայլություն է, նույն է Արեա
Գալուստյանը:

Ամերիկան այժմ ինքն էլ է արդյունահանում նավթ եւ գազ եւ մատում է սղառող գտնելու մասին: Դեռ Օբամայի օրու ռուսական էներգակիրների հետ կարգված դաշտամիջոցներին միանալով՝ եվրոպական երկրները ակնկալուած էին ԱՄՆ-ից ստանալ որոշակի արտնություններ: Սակայն Թրամփը ի դերեւ հանեց նրանց հիւյսերը: Փորձագետի բնորուժմանը, Թրամփի «կայսերական» հայտնաբերությանը և այլ առաջարկների հետ յեցակարգ ԵՄ երկրներից դահանջության է դարձավ գնել ամերիկյան նավթն ու գազը, ավելացնել ՆԱՏՕ-ի բյուջեի կատարվող վճարումները, իրանի հետ գործարներ չկննել, այլադես իրենի եւ կարող են ենթական դաշնալ դաշտամիջոցների:

Աներ են, ինչը նկատվութեավոր Արեւելքում ընթացից, առաջնահերթիկացիները խաղաղութեան դաշտում: Բայց նրան կիաջողվա՞ր արդյո՞ք աղազայում եւս թելադրել միջազգային եւ արածաւրանային բաղաբականության կանոնները: Bloomberg գործակալության և աշխատավորության մասին պատճենը առաջարկություն է առաջնահերթիկացիների համար:

լուրջա զարդուով իւս ամբողջ աշխա-
հում զիսիվայր է օքում դիվանագիտա-
կան կաղերը:

«Ռեգնում» գործակալության սվյալնե-
րով, սեղմենքերի սկզբներին Թեհրանում
տեղի կունենա Ռուսաստանի, Թուրքիայի
եւ Իրանի նախագահների հանդիպում, ո-
րը կարող է ունենալ աշխարհաբաշխա-
կան էական հետեւանդներ:

მისამართი ეს იყო დანართული სამართლის მიერ გვიცნებული დოკუმენტი, რომელიც დადგინდა 1915 წლის 1 იანვრის დღის მიზანზე. ეს დოკუმენტი მოიხსენიერდა 1915 წლის 1 იანვრის დღის მიზანზე.

Ոամկավարների ցջանում
նոր հոյսեր է արթացնում Կա-
նի վերագրավումը: Նշանց եւ
մշակականների նախաձեռնու-
թյամբ 1915 թ. ստուժերի վերջին Թիֆլիսում տեղի է ունե-
նում խորհրդակցություն, որին
մասնակցում են «Մշակ» կող-
մից Յ. Արաքելյանը, Պրոֆեսոր-
ներ Us. Մայխասյանը, Եղիկյա-
նը, Պետական դումայի անդամ
Մ. Պաղածանյանը, ռամճկա-

ԹՈՐՊԵՐԱԿԱՆ

Կարներից՝ Ա. Եկարյանը, Ր. Գուլումջյանը, դրստեսոր Մինասյանը, Շ. Կաբավյանը, Ռ. Յովնանյանը եւ ուրիշներ։ Այսդեղ որոշվում է կազմել Վերագրավված Կանի վարչական եւ դատավայրական հատուկ մարմին, որի հսկողությանը դիմի ենթարկվեին նաեւ արեւմտահայ մյուս ազատագրված տարածները։ Այն ստանում «Հայաստանի Վերահինաց յանձնաժողով» անունը (այսուհետեւ՝ ՀՎՀ) (Տես «Պայտա», Բնուսոն, 23 դեկտեմբերի, 1958թ., նաեւ Կարքիմեան Ա., նով. աշխ., էջ 340): Տեղեկացնելով այդ մասին «Վան-Տոսպը» գրում եր, որ ստեղծված հանձնաժողովի նորատակն է «աջակցել թիւրքահայ մտավորականներին՝ հայրենիքի Վերահինութեան սուրբ գործին» (Տես «Վան-Տոսպ», 29 նոյեմբերի, 1915թ.):

ՂՄՈԿ ղեկավարներն այդ օրին ակիմի ցփունների մեջ էին մտել կովկասահայության տարբեր շրջանակների և գործիչների հետ, որի գլխավոր նորագույն էր «Քրիստոնեական պատրիարքական համար օգնութեան միջոցներ փառքավոր պատրիարքական Ա. Առաք. աշխ., էջ 340): «Մեր անելիքը եւ աղաքան» Վելլութական առաջնորդողութ «Վան-Տումբ» գրում էր, որ ստեղծված դայմաններուն հայության բոլոր խավերը դեմք է անդուզ աշխատանքով սովորացնեն վերթը: «Աշխատանք» ասելով հոդվածագիրը դատկերացնում էր այնպիսի գործողություններ, ինչպիսիք էին օրինակ՝ օժանդակել գյուղացիությանը սնտության վերականգնման գործում, բացել դպրոցներ եւ մասաղ սերնին դաստիարակել հայրենասիրության ոգով, զարգացնել ճամանուն ու գրականությունը, արծարել հոգեւոր հայրենիքի, այսիմբ հայ ժողովրդականության գաղափարը, - ահա մեր անելիքն ու աղաքան, - Եղաքականում է հեղինակը (տես «Վան-Տումբ», 6 դեկտեմբերի, 1915.)

1915 թ.):
Թերը մշադես իր էջերում
բարձրացնում էր նաև զարթա-
կանների վիճակի հարցը Արևե-
լյան Հայաստանում, Ուսասաւ-
նի առքեր վայրերում եւ ցուց
ալիս, որ կատարվում են որոշա-
կի բայլեր. բացիում են դրոց-

Ներ, որքանոցներ, ժետվում է ա-
մերիկահայոթյան ֆինանսա-
կան մեծաբանակ օգնությունը
եւ, ընդհանրաբես, բոլոր նորա-
սամառուց մարմինների գործու-
նեությունը: Բավական մաս-
րակրկիս լուսաբանվում էր Վանի
եւ շրջակա գյուղերի կյանքը, վե-
րադարձած հայոթյան դրույթու-
նը, նրանց կարիքներ եւ այլ հար-
ցեր:

«Վան-Տսոլը» հաճախ էր անդրադառնում ամերիկյան մի-սկզբներին եւ Շնորհակալությամբ մատնանշում էր նրանց կատարած հիրավի մարդափրկիչ աշխատանք՝ հատկապես որքախնամ գործում։ Ընդգծվում էր մասնավորաբես ամերիկյան նօանավոր դրույներ Ուեյնոլիսի, Ուիլսոնի եւ Սենատի գործունեությունը, նրանց խանդավառությունը՝ հայերի յուրաքանչյուր հաջողության դեմքում, իսկ ժողովրդի օրհասական ռողբներին նրանց սիրայիր, հոգատար վերաբերնումնքը։ «Երբ տաճկահայ գաղթակա-

բերի, 1916): Պարբերականը գրում է, որ Երեմն արելնահայերի ճակատազիրը և նօրինել են կովկասահայ այնդիսի գրիծիչներ, որոնք չեն իմացել հայոց դասմությունը, նույնիսկ հայերեն խոսել, գրել ու կարդալ: Եվ բնական է, որ այդտիսիները չունիի կարողանային հասկանալ օրվա դահանջները եւ ընթանել դաշտմական հանգամանքները:

❖ անի որ փակում են իրենց աշետ-
րը չարիի դեմ կրվելու փոխարեւ-
ել «քայականանում են միայն
ֆնարաբելով»:

Դարձել ոչ թե Դասնակցությանն ընդհանրաբես, այլ նրա գործելակերպի մի շարժ դրտելումներ: Սասանավրաբես, բնադրավում էին այնպիսի քացասական երեւոյթներ, ինչորի սիր էին ցուցանոլությունը, փառասիրությունը, ամեն ինչ իրենց վերազրելու մոլուցը, եկեղեցու նկատմամբ անհարօքալից վերաբերմունք, անհանդուժողականությունը մյուս կուսակցությունների նկատմամբ եւ այլն:

«Դուրս եկվ կախարդական ցըանից» հոդվածում Վարդան Պաղիկյանը հայության կրած անրով տառապամբերի համար մերի բաժին էր հաևկացնուած նաեւ հայ կուսակցություններին ու նրանց գործունեությանը։ Եթ դիմակը գտնում էր, որ հաւկալու է «օգսվել անցեալի փորձառություններից եւ ձեռք բաշել հին սիսականից»՝ ցուցադրական ե-

լիյթեր եւ անհանդուժժողականութիւն, բայց ոչ գործունեութեան միջոցից» (Տե՛ս «Վան-Տոսպ», 29 նոյեմբերի, 1915): Այսինքն՝ հեղինակը կողմնակից եւ ակիմի դայլարի կուտականամարտավարությանը եւ դեմք էր ցուցանությամբ: Գտնելով, որ հայոց ժողովրդի ճակատազիրը միշտ վարեն կազմակերպված մարմինները, հեղինակը ցույց էր տաշխս, որ նման կազմակերպությունը միշտ լինի դեմոկրատական ազատական բնույթի, որի նորատակը չտանի լինի հասարակության առդի կառուցվածի փոփոխությունը, ինչողևս այդ արել էին հայոց մեջ գործող մի բանի կուտակցություններ, որոնք հավակնություն ունեին հայ ժողովրդի ազգային իրավունքները «ձեռնադելուց օաս յեղաշրջել նրա սոցիալական կարգեր» (Տե՛ս նույն ժեղում): Հեղինակի կարծիքով հայ ժողովրդի անելանելի վիճակում հարկավոր էր օգտագործել որոր հասելի հնարքավորությունները:

բոլոր խազիր համապատելիությունը ներք՝ նաև ազգի գոյությունն առ պահովելու համար, որ սոցիալ-լական վերափոխությունների կոչերը (որոնցով համրես էին գալիս ՄշԴ եւ ՀՅԴ կուսակցությունները) ժամանակավերեմ էին եւ աղաքայի խնդիր: Հորվածագիրը դատապարտում էր նաև նրանց, ովքեր ազգային խնդիր-ներում որդեգրում էին չեզոք դիրքուում: Այդիսիները «արծանի են խորին արհանարհաններ»:

հարար դատասխանել, որ հենց Օսմանյան սահմանադրության շրջանում, հատկապես Աղյանայի կոտորածից հետո արեւնատահայ հասարակության մեջ արմատավորվում էր այն նշանությունը, որ հետազոտ աղետներից փրկվելու համար նախ անհրաժեշտ էր զարկ տալ իմբնադրասդանությանը եւ աղավինել սեփական ուժերին: Ենց ռամկավարների շրջանում (հատկապես վասդուրականցի- Ս.Ս.) միայն զգալի թվով գործիչներ արդեն հանգել էին այդ մժիին եւ ձեռնամուս եղել իմբնադրասդանության գործին: Շարունակելով թեման, հեղինակը ցավով էր նույն, որ դիվանագիտական գործունեությանը տարվելով եւ «կառավարություններին ռոմանիկ առաքելութիւններ վերագրելով», մենք նորացանք «ուժերի իրական յարաբերութիւնը» եւ փոխանակ ողջամիտ հաշվարկին աղավինելու եւ վանզավոր արկածախնդրությունների մեջ չնանելու, տուր սկեցին զգացնումներին, կազմակերպեցին կամավորական խնճեր եւ փորձեցին աղտամբությունը բարձրացնել:

Ամփոփելով՝ Պատղիկյանը եղակացնում էր. ա) Արեմյան Հայաստանում աղսամբական ժարժումներ հայերի կողմից ամենեւին գոյություն չեն ունեցել. դա թուրքական կողմի, նրա դիվանագիտության ստեղծածն էր, հայերը զանացել են դիմել միայն իննապահովանության թուրքական հայածանների ու հարստահարումների դեմ, բ) իսկ ինչ վերաբերում էր կանավորական շարժմանն ու հայկական կուսորածներին, աղա հեղինակն իրավացիորեն գտնում էր, որ «մեր դարսն էր խուսափել թշնամուն որեւէ առիթ ներկայանալուց եւ գործել ծայրայեղ աչալցութեամբ, քայլ այդողես չսացուեց: Աղմուկով, ցոյցով, սահմանից այն կողմի վիճակը հառուի չառնելով, լայն խորհրդակցութեան չենթարկած գործ ձեռնարկուեց եւ յանգեցրեց կատարուած իրողութեանը» (st̄ նույն տեղում): Միեւնույն ժամանակ հեղինակը ժեօնում էր, որ կուսորածները տեղի էին ունենալու նաեւ անկախ վերոհիշյալ հանգանամներից, դարզաղես «մեր դարսն էր առաւել զգօն լինել, որ չեղաւ»: Այստեղ դեմք է մկասել, որ ռամկավարներն իրենց բնադրատության մեջ մոռանում էին, որ հայության ճակատագիրը ոչ թե հայերն ու նրանց կուսակցություններն էին սնօրինում, այլ մեծ ժերություններն իրենց բաղադրական շահախնդրություններով: Տերություններ, որոնց խզին է ընկնում մեր ժողովրդին հասած մեծագույն որդուահետություն:

Վեցում Պատղիկյանը, որդես
հետագա գործունեության ձեւ,
առաջարկում էր արելահայեց-
րին ու արելահայեցրին գործել
տարբեր ուղղություններով, այ-
սինքն, «Երկրի» գործերի մեջ ա-
ռաջնությունը թողնվի արել-
ահայեցրին, իսկ Կովկասում՝
արելահայեցրին. «Տեղացին ա-
լեիի լավ կիմանար տեղանք»:
Եվ սա ամբողջ ՀՍԴ կուսակ-
ցության տեսակետն էր այդ որ-
շանում:

Նշենի, որ Ակասի ունենալով
հայ ազգային ժարժման հան-
դեմ Ռուսական կայսրության
թենամական խաղաքականու-
թյունը՝ «Վան-Տոսովը» ազա-
տագրական հովսեր չի կատել
Արեւնյան Հայաստանի ռուսա-

Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Louise Ruiqis

Տարբեր աղիքներով խանջու բարձրածայնել եմ հայ թատրոնի դրույտաերական ընույթի խնդիրներից, թերեւս, ամենակարեւորներից մեկը՝ որակյալ ներկայացնումների գովազդային համատարածնան դական, ինչն, անուուս, ժետակիորեն ազդում է հանդիսատեսի խանակի վրա: Թատրոնին ներօրյա լեզվով ասած գրագետ PR-ի անհրաժեշտության իրավացիությունը փաստացի աղացուցում է Վարդան Ածեմյանի անվան Գյումրու Պետական թատրոնի գործելառար: Տնօրեն Տիգրան Վկրաբյանը գրանցած հանդիսատեսային արդյուններով եւս մեկ անգամ ճշնարեց, որ փորձիած թեմական դիտանելությամբ օծված ներկայացնուն հիմարամիտ գործելակերպով կարելի է բնական երկարավեցություն հաղորդել: Ամենաքարեն օրինակը արդեն իսկ աղոյութեան մեջ առաջարկ է առաջարկություն կազմութեան համար:

მესა აჯობის მასამილეინდ კიხანალე
ნორანგ. ა მა დანართ სტანდანტი მც ნორა
როსტი ნახსარარან ჩნდება კ არგოლინისტებ
კამპენ არავის:

Ալիսու, կան այնպիսիք, ովքեր՝ նույնական մենական լինելու համար բարձր է առաջը գտնած թաշկինակն առած, դեռի Մակունցի աշխումը կալանավան: Չնորանալով ամեն երկրորդ բայլափոխին «Վայ հոռանաւ ես» կրկներզ զերմեռանդրեն դայլավել կարծեցյալ ինտելեկտուալների դատվողը լիտար ոհնակն է՝ հայրենասիրական ժամկետը դուրս գցած, բարձրասիրակ դաշտունայի Վարգագծում դարզունակության հետեւադեմ եւ՝ կասկածելի ճաշակի մահացու մելի կիսոնի: Դաստիարակության կամբես, որ թատերաց դաշտի բաղաձայն կույտ ու միշտ կիսասոված, բայց ոչ միայնակ գայլերը կոնդրումատային ախտական կարգությունը չեն բողոքել: Դամական արքի դեմքում անմնացորդ կիսունական անկախ այն համգանակից՝ մեղադրանի հասցեատրը մոխրուհիկան կեցած է առաջը գտնած թաշկինակն առած:

ռանկյունիում: Ըստ որում, նանա էնդու
միկ մթնոլորտը դահղանելու համա-
չեն դիմել խոսի ներազգային ստիլա-
մանը: Զենք լսում «Ինչո՞ւ թե, կրօնա, ինչո՞ւ
ես, կրօնանա եւ ծո՞» խոսելը: Զեթե
մնացել խիս բարբառային խոսվածին:
որ վառ լեզվաւորտը թեմայի հոգեզգա-
ցական լուսատվերումներին չստանա-
Լեզվական լոկալացումնով գեղարվե-
տական ընդհանրացումը իմբնահա-
մասնավորեցմանը զգրիարեթի: Եվ դրա-
նից շահում է անմիջականությամբ լու-
ցուն տեսարանը՝ դահղանելով իր կե-
զառային թեթեւությունը:

Արի ու տես՝ կենցաղավարությունը
միշտ չէ, որ նրանց խոսքությունը կուլտ
րիտային պահի է հաղորդում: «Կյանք» դեպք
մելածելը, ամօգամ դիրքոյական ռեալիզմը
մի խոսխային առօրեականացմանը չէ:
արդարցում, որովհետեւ այն, խևաղեցի
սերիալային աղքանոցին բնահատում
լեզվական նատուրալիզմ է: Իսկ առհայ
սարակ, ձայնարձակումի միջոցով առ

կան բացթողումներն են, որոնք անկաս-
կած է Տէկման կարիք ունեն: Ու խնի որ
գործը թեմադրիչի արած-չարածին հա-
սավ, դարտավոր են առաջնահերթ ա-
սել, որ ներկայացնան երկու գործողու-
թյուններն ել դիմանմիկ են անցնում:
Պատճառները մի խնիսն են:

Նախեառաջ դիմացարին թերեւա-
սահություն հաղորդող Գյումրու կոլորի-
տային միջավայրի կատակերգական
ժերսն է: Հստակ է, զվարձալի ժամանա-
կը գրեթե աննկատ է անցնում: Կա եւ ի-
րադարձային կիսակտորուկ տեմդրորիթմի
հանգամանքը: Բավականաչափ դերի-
դեմք անցումների առաջացրած հա-
ճախակի ժանրային հերթափոխն ա-
նընդհատ նոր իրավիճակներ է հրամց-
նում: Դանդիսատեսին ձանձրանալու
ժամանակ չի թողնում: Թերեւ այդ գի-
տակցումով էլ կատարվել է բենադրական
ամենախելացի բայլերից մեկը՝ սյուժե-
տաֆարության վերադասավորումը: Ա-
ռաջին գործողության ավարտին Արմենի

Մակուսական առաջնային գործությունները + - ?

հանած Ասահիս Աղասարյանի դիեսի հիման վրա Լուլվիզ Յարությունյանի «Դարսանիք թիկունիում» բենադրությունն է: Նախեալառաջ, դիտու է տեսել, որ ընօրված թեման դրտենցիալ հաղիսատեսի ենոցինալ հիշողության մեջ դեռևս ակտիվ էնթուսիաստ է կազմում: Արցախյան գոյամարտում զոհ սված Գյումրվա սովորական կոլլորիտային ընտանիքում 2016թ. ապրիլի սկզբներին հարսանիքի ամենաթեժ դահին տեղեկանում են, որ դատերազմ է սկսվել: Փեսացուն, հարմար դափն որսալով դատուհանից փախչում գնում է ռազմի դաշտ: Դրադադարից հետո վերադառնում եւ հայտնում է, որ ետորդին վիրավորվել է, իսկ ընկերը... Առաջ, համընդհանուր լացուկոծի մեջ գտնվող ընտանիքից դահանջում դարել, ի հիշատակ գրիված ընկերոջ մեջ ցանկության:

Պարզից էլ դարձ է, որ ապրիլյան բարոյական առնչվող այս ժիւազվարք իրադատումը հանրության բաց ներվն է ըն- աւակում՝ չհանրութելով ու չներելով որ- եւէ անզգություն (Կարեն Դեմիրճյա- նի աշրողության գրանք եւ Կարմիր Փառյանի ճարահասյալ հրաժարակա- նը ասվածի բաղաական նախադեմն ու հետեւանին են): Կնօսանակի, ժիւահոչակ «Արծվարույն» ներկայացնան հեղինակ- ների դեմ հանում դարսուի «չղողմարե- զանալու» դեմքում, հանդիսականի մտահղեկանի կառառումը երաշխա- վորված էր: Բայց այս դարագայում ներ- կայացնան հանրահոչակնան նեխն ա- կանայից ոչ այնքան գիտակցական, որ- քան հուզական սեղր դարձավ:

Ավանդույթի ուժով Վաշչամետի տիկնոց՝ Աննա Դակոնյանի հետ բենադրությունը դիմելու էր գնացել նշակույթի նորանուանակ նախարարը։ Եվ ով զարմանի. ներկայացումից հետո Լիլիթ Մակունցն արտասպել էր, ինչը գովազդային գերխթանիչի ծառայություն նատուցեց։ Դիման ծարավ համացանցային որոշ լրավաճիջոցներ իրենց հոգու դարսքը համարեցին հիշյալ սենսացիոն դրվագին Վերնագրային կարգավիճակ տալը։ Իսկ զանգվածային կենսամշակույթով ոգեսնված միջին վիճակագրական թատրանական գլխիկեր զայրակղելու համար դա լիկ բավարար էր։ Այս խավի կենսազգացողական հետարքությունների հիթ-ցետրում առաջատարներից մեկը սկանադալ-տեսարան երեւոյթն է։ Ուստի ոչ ավել, ոչ՝ դակաս, նախարարին այսինքն ասած բարի նորատակներով լացանելը, ճակերտսային կենսահայցի ունեցողի հաճար աղմկահարուց, ասել կուօիք՝ ուշադրություն իրավիրող իրողություն է։ Բնականաբար, սվյալ հոգետրամաբանության իներցիայով մոտավորա-

Վածի՞ն, թէ կարմիր գլխարկյան միանտության մեջ է: Մի խսդով, բուն ներկյաց ցումից առաջ, ոչ դական հասարակական թաճաշա-նախերգամբն աղափով ված էր: Այժմ տեսմենք, թէ այդ ֆարուկա յին եղելությունն իրեն հաջորդող բենական ցուցին գաղափարահուզական նկարագրի հետ ինչ աղերսներ ունի:

Ծերպայցանս սպավաժից հարասի
ին ճախառաւրասնան էխողոքին՛
տեսարանից, անմիջապես աչի է զար

Նույն թատրոնականությունը: Պարզունակ կատակարանության տաճող անհամար մոզիչ գոծողություններ ու դերասանական իմբնահիացման նմանող խոսք և նմանօրինակ թերացումը էվոլյուցիոն ժամանակաշրջանի զարգացմանը համապատասխան զարգացմանը համապատասխան է հարորդում: Մինչեւ որ կալվածավագ փետական Արևադարձի Դարագույան-Առաքածությունը չափավոր ցինզոնով համեմած զարգացմանը համապատասխան առ Սուսաննա Բաղդասարյան-զրիանը: Ասես, էստելայից նոր մեկնարկում են կենդանի երկար խոսքությունները: Թեեւ թատրախմբից ոչ այնքան փորձառու գյուղեցի դերասանների համար առավել հետք դեմք լիներ գյուղնիաբնակ խաղալը: Կերպարային զգացողության հարցը բավական դյուրացված է: Ինչուս որ կենսական իմբնեկ ճագրտությունը բեմական բարեկարար իմբնազգացողություն է նշանակում ինտերնացիոնալիս, ավանդադարձ եւ սնդուասպայլամիտ երեւ բույրերի եւ

սարերված հոլոգրիփ բացի, ինաստակ հնչունաշարով գագամունքներ ստեղծելու եւ հետեւողին դրա նասնակիցը դարձն լու բարդ գործն այս ներկայացման ը թագում մեծամասմբ տաղալման եւ դիմում էր: Բացատես թե ինչու: Աշխատ հահրչակ երգերի գագարնակետ կրկ ներգներ հաճախ ձայնաժակումայի են, եւ էդուս ավելի դյուրին է էմոցիայի համամարդկային լեզվով հաղորդական վելք: Թատերախումբն էլ էմոցիոնալ տ

Պատերազմի դաշ զնալուց հետո՝ Երևանու գործողության մոտավորապես մեկ փառողման անցնելուց հետ հայտարարվում է հրադադարի մասին: Քենական ժամանակի խնդրահարուց բնույթը զգալով՝ չեն թողնում, որ սենիմենտալ սրբառումը ձանձրացնի: Որպեստեւ առջևում Սանամի որդու զրիվելու եւ Արմենի հավանական ճահիվան դրամահզմոնով լեցուն եւ ողբերգական դրույթուններն եւ են լինելու: Եվ սյուժեային այդ վճռորոշ կետերը Երածտական ուղեկցությամբ են ավելի ուշագրավ դարձնելը կինոռանարանության արգասիք է: Լավ է, թէ՝ վաս, ժամանակը կորոշ, որի դաշին չենք կարող թողնել Լյուդվիգ Շարությունյանի քենադրանում Եղած այլ հիշարժան բացթողումները: Մխալմերից մեկն է, հանրային տեսարաններում իրարացում կազմակերպելու ինֆնանտակությունը: Արդարացված չէ նաեւ ժամանակակից թատերական համարմանը ղետ եղածից ավելի տարվելը: Պուսմոնդեռնիստական թատրոնի առանձնաձեւերից փաստագրական նյութի կրանային ցուցարդումը չարաշահելով՝ այն գեղարվեստակերտեսիկական շիրմայի է վերածել, որի հետևում սովորաբար մակերեսային մտածողությունն են թագունում:

Ինչեւիցեն, ննամնիդ ներկայացման գր-
յությունը խոսում է այն մասին, որ Նիկո-
լայ Շատուրյան, Տիգրան Վիրաբյան եւ
Լյուտվիկ Հարությունյան ստեղծագործա-
կան եռամիասնությունը ներշնչում է
Եվրոպանից արեւելքիներիս հոգեկան
խաշնվածի առանձնահակածկությունը.
«Մի փորիկ բանից ուրախանում, ոգեւոր-
վում ծափ ենի տալիս, բայց թե հանկարծ
կես թրու խոս լսենի՞ նեղանում, խաղա-
լիքները հավաքում գնում ենի»: Բազմա-
կարծությանն անսպորի կրով Վրդովում
ենի: Ենոցինալ չլինեին, մեր հոգեկերտ-
վածին խորթ կրվար բրնձկալ սյուտով
երկիր այս անկաշառ հաճադատելոր:
Գաղափարադրույթի կարտ նրանց ներ-
կայացրած տարեային բովանդակությու-
նը ուժեների մես արցում գջլող ճակա-
տագրավաճառություն կիամարեինի: Հա-
մամիւթելով՝ չինի հաճարձակվի սեփա-
կան կարծիք հնչեցնել: Դիցու, այդ բազ-
մակարծության նմոն էլ մեծադիր Զ-ի նուա-
նային կեցությունն է տարուոց. Վերնազրի
հաճատեսից արտավագ անդաստիա-
րակ հնչյո՞ւն է, թ՞ ստանիլավակվական
հանրահօչչակ բեմական կասկածի առ-
կախում: Կախված է ճաշակից, բաղաբա-
կան նախարարադրվածությունից, մի-
գուց եւ՝ ուրիշ այլեւայլություններից...

*Սղագվում է կրատումներով
Ամբողջական աւրերակը՝ azg.am կայիտմ*

Գ ԱԶԳ-ԱՇԽԱԴՅԱՆ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Նախ ՅԱՆ

Օգոստոսի վերջին շաբաթը գտեք բոլոր գերասեղությունների դեկավարներն ամփոփեցին դաշտնավարձան 100 օրը։ Լիիթ Մակունցն արդեն 100 օր մեր մշակույթի նախարարն է։ Նա տարբեր հարցազրույցներում ներկա է, որ ըստ մշակութային նոր բաղաբականության՝ դեսական հիվանավորությունը, դրանաւորիները հավասարության սկզբունքով են բաշխվելու, որմեսզի ժեսադաշտում միշտ նույն նարդիկ չինեն, արժանիները նորից ուշադրությունից դուրս չմնան ու մենաշնորհների ավանդույթին վերջ տրվի։

Պատմութեամբ 100 օրն աճփոխելիս մեր Երիտասարդ նախարարը վերջուցյալ մաժին ավելացրեց Վերջին եռամսյակում արված աշխատանքի հաշվեսկությունը եւ ոչ միայն: Ըստ այդ՝ 2018-ի համար նախարար ծրագրված միջոցառումները, անկախ ֆինանսական խնդիրների առկայությունից կամ հետագայում դրանց աննդատակահարմա լինելուց, իրականացվել են: 100 օրվա ընթացքում իրականացվել է նշակութային 11 միջոցառում՝ փառատոներ, մրցութերեր, համերգներ: Մշակույթի տարբեր ոլորտներում էական փոփոխությունների, նոր բաղադրականության ու նոտեցումների հիմերը ստեղծելու համար աշխատում է մի անբողջ թիմ: **Լիլիթ Մակուցյան** ասաց ու ավելին՝ մանրամասներ՝ առաջիկա հինգ տարիների համար նշակուվել են նշակույթի նախարարության ռազմավարության գերակա ուղղությունները: Այդ համատեսնում եւետք դրվելու է նշակույթի եւ կրթության զուգակցված նախագծերի վրա. մեկ օրինակ՝ դրույթներում վերականգնվել է արքնեմենային համակարգը: Դոկտերերից մինչեւ ուսումնական տարվա ավարտը՝ 1-12-րդ դասարանցիները կարող են երեք անգամ անվճար այցելել իրանցական, թատրոն եւ թանգարան՝ ըստ իրենց ընտրության եւ նախասիրության: Պետությունն այս փորձնական ծրագրին տրամադրել է 400 միլիոն դրամ: Նախագիծն ընդգրկում է Երևանն ու բոլոր մարզերը: Արդեն դայնանավորվածությունն կա ճարգմետարանների հետ, որ աշակերտների տեղափոխումը նշակութային օջախներ իրականացնեն տեղական ինքնակառավարման մարմինները: Կրթության եւ գիտության նախարարությունն էլ իր հերթին հորդորում է ուսուցիչներին, որ ծրագրային թեմաները կապեն թանգարանների, ներկայացումների, համերգների հետ՝ օգտագործելով արքնեմենային համակարգի հնարավությունը: Բացի այդ, ուսուցիչներին խրախուսվում է դասեր գնուելու մեջ՝ ըստ արդյունավետության՝ անցկացնել նշակութային օջախներում, ասենք՝ Արովյան անցնել Արովյանի թանգարանում, Արմեն Տիգրանյանի ստեղծագործությանը ծանոթանալ՝ լսելով «Անուշ» օպերան, Պարոնյանի դրամա-

Լիլիթ Մակունցի նեած հաջորդ կետը վերաբերում է օրենսդրական դաշտի կազմակերպությանը: Մինչեւ ասրւելու դաշտական կազմակերպությանը գործում է օրենսդրական դաշտի կազմակերպությանը: Մինչեւ ասրւելու դաշտական կազմակերպությանը գործում է օրենսդրական դաշտի կազմակերպությանը:

Նրանց հնչեցրած հարցերի հետեւնվ հաճախ են գնում»:

գրություններ, որոնց հեղինակները բողոքում են թատրոնի սնօրեն եւ գեղարվեստական դեկավար Կոնստանտին Օրբելյանից: Անառողջ մքնուորշի դարձարաննան, դասձառների եւ հանգուցալուծնան համար նախարարը դիմել է մասնաւորության համար նախարարը վերադասարկում դես նա դեմք է լուծումներ առաջարկի՝ ինչպես փոխել մքնուորշը թատրոնում, ինչպես վերացնել դժգոհությունների դասձառները: Արմատական փոփոխություններ օղերային թատրոնում լինելու են. նախարարը այս առողմով եւս նախարարության առաջարկներ ու արդյունավետ բայցեր է ակնկալում: Իսկ մինչ Կոնստանտին Օրբելյանի արձակուրդը՝ նախարարը նրա հետ բնարկելի է

Աշակեռութիւն ճախարարի 100 օրը

Կում մշակութային միջոցառումներին են նյու Յորի «Սերողովիտեն» թանգարանում «Դայաստան» խորագրով ցուցահանդեսը:

Այս ամենը՝ ըստ ծրագրված կատարողականի ու դաշտոնական տեղեկատվության: Իսկ դրանից դուրս կա մեկ այլ իրականություն: Լիիթ Մակունցը խոսում է վանեց. «Ամեն օր այնողիսի զգացողություն են ունենում, թե ինչ-որ բան չեն հասցնում: Թեեւ օրվա մեջ աշխատանքին շամեր են հաևկացնում, ինձ հետ աշխատում է նաեւ իմ թիմը, բայց միշտ ազգայի զգացում ունեմ, որ միշտնույզ է ինչ-որ բան չեն հասցնում: Կան գրեթե, որ մետք է արդեն ավարտված լինելին բայց դեռ ավարտված չեն: Ինմասնաւոր դատությանը են մտնենում ինձ. Էլ ի՞նչ կարող եմ անել, ել ի՞նչ կա անելու: Այս հարցում ինձ լրագրողներն օգնում են»:

Մշակութային առօրյայում ոչ հաճելի իրադարձություններն անդական են շարունակում են օրակարգում մնալ ողերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիա ական թատրոնում հասունացած դժունական հոգով նկատվությունները։ Նախարարին են հաստի պատճեն կազմությունները։

հետեւալ հարցը. օղերային թատրոնի հետագա աշխատանքի արդյունավետության նորական գեղարվեստական դեկավարի եւ սնօրենի հասիֆները մետք է տարանջատվեն, դարձ ասած՝ թատրոնի սնօրենի եւ գեղեցիկ դարսականությունները նոյն նարդում չըտք է հանձնվեն: Առանձին հասիֆ է զբաղեցնելու նաև գլխավոր դիրիժորը: Այս ժեսակետը նախարար, համեմայն դեպս, հնչեցրել է, Օրեյյանն էլ լսել է ու մեկնել արձակուրդ: Նշա վերադառնալուց հետո դարձ կդառնա՝ սնօրենի, գլխավոր դիրիժորի եւ գեղարվեստական դեկավարի հասիֆներն ինչպես են վերաբաժնվելու, եւ ինչ ընթացի է սահմանու թատրոնի ներփակ հակասությունների ու հակամարտությունների թնօումը:

Նախարարը հայրենի կառավարությունից դետական կոչումների վերաբերյալ նոր մոտեցում է ակնկալիում: Նորություն չէ, որ կոչումները մեզանում վաղուց են արժեգործվել: Նորություն չէ նաև, որ այդ կոչումները նախագահականից էին հրահանգվում ու դարտադրվում մշակույթի նախարարությանը: Որեւէ մեկին կոչման արժանացնելու համար փաստաթյեր եւ դիմում կարող են ներկայացնել ոչ միայն առանձին մշակութային միավորումներ կամ անհասներ, այլեւ որեւէ անձ կարող է ինքն իրեն ներկայացնել՝ որպես դետական կոչման թեկնածու: Մշակույթի նախարարության համադատախսան հանձնաժողովը դիմումները կիրարկի, այսուհետեւ ընթացած հայտերը կիանձնի վարչադրեհն, որին կից ձեւավորված հանձնաժողովը վերջնական որոշում կկայացնի՝ ովքեր են արժանի դետական կոչումների: Նախարար Մակունցը հավասիացրեց՝ որեւէ մեկը չի կարող ճնշումների ենթակել հանձնաժողովին, առավել եւս դարտադրել այս կամ այն անձին դետական կոչում տալ:

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍՐԱԾՎԱԳՐ՝ 33-ՐԴ ԱՆԳԱՄ

Վենետիկում կայացաւ «Պո-Արքս» մշակութային ընկերակցութեան Հայոց լեզուի Եւ մշակոյթի անառնային խասցեալ դասընթացն այս տարի տեղի ունեցաւ 33-րդ անգամ: Առաջին անգամ այն տեղի ունեցաւ դասընթացի հիմնադր՝ գերադասայթառ Լեոն արքայի սկզբունքուն Զեփիեանի բացակայութեամբ, որն առողջական խնդիրների դասձառնվ չկարողացաւ գալ Սամբռովից: Նրան փոխարինեց իր երեխնի աշակերտ, «Պո-Արքս» մշակութային ընկերակցութեան փոխնախագահ, իսլուսի հայագէտ Բենեդիքս Կոնսիօն, որի Եւ ուսուցչական կազմի ամենաբնակչութեան պատճեաման առաջ տարի

Եւս լյակուեց յաջողութեամբ: Մասնա
կիցների թիվ 39 էր աշխարհի տաննէլը:
Երկրներից (Իտալիա, Ֆրանսիա, Մեծ Բրիտանիա, Հպագիլիա, Սիրիա, Լիբանան, Թուրքիա, Բրազիլիա, Մեքսիկա, Թայվան, ԱՄՆ), մեծ մասամբ՝ հայեր եւ հայազգիներ եւ ասս հոգի՝ օսարազգիներ: Դասընթացի դասմութեան մէջ Երկրորդ անգամ դասերին մասնակցեցին նաեւ Միսիսարեան միաբանութեան նույնականացներ՝ Երիտասարդութեան հայաստանից:

կազմակերպուած: Նրանք մասնակցեցին վենետահայության դատմությունուն ուսումնասիրող վենետիկաբնակ գեմանուիի Եվելին Թորչի կազմակերպած «Հայկական Վենետիկը» ճանաչողական գրոսամտուցին, ներկայ է դան մեթսիկահայ մարդարան Կառլո Անթառամեանի «Հայեր Մեթսիկայում ու Կուրպայում» դասախոսութեանն եւ գերմանաբնակ ուսումնասիրողներ Թալին Սութեանի ու Ներա Լիւտեկիի «Յայժմաբերելով օսմանեան անցեալի մոռացուած փաստաթղթերը. հայտար թուրքերէն թղթակցութիւնները թեմատիկաատամունակն ուստիշին Ա

Դա Գրիգորեանի «ճանաղարի դէմի տուն» (Հայաստան) եւ Տատեանա Դա-նիլեանցի «Վեց Երաժիշտ խաղաքի խո-րապատկերին» (Ուսասաւան) վաւերագ-րական շարժանկարները (Վերջինը՝ բե-մադրիչի Անելկայութեանը) եւ այլն: Ու-սուցիչներից եւ ուսանողներից ոնամի, ինչպէս միշտ, մաս կազմեցին դդրաց դասի երգեցողութեանը՝ Վենետիկի Սուրբ Խաչ հայկական եկեղեցում եւ Սուրբ Ղազարի Մայրավանիում Աստու-ածամօր վերափոխման տօնին մատու-ցուած Սուրբ Պատարագների ոմանացրում:

II 6

Վախճանվել է դրամատուրգ Նիկ Սայմոնը

Վերջին տասնամյակում Երկամի հետ
կաղաքած խնդիրների եւ ալցիայներ հի-
վանդության դժմ դայլաբելուց հետո Նյու-
Յորքի եռհակողուսական (դրեսիքտեր-
ական) հիվանդանոցում 91 տարեկանում
թոփերի բորբոքման օգոստոսի 26-ին
վախճանվել է ամերիկացի ժամանակա-
կից խոշորագույն դրամատուրգ՝ **Սարվին**
Նիլ Սայմոնը:

Սայմոնը Ծնվել էր 1927-ի հուլիսի 4-ին
Բրնձնում (Նյու Յօրք) աղքաղ հրեա ծի
զնանիում: Հայրը՝ Իրվինգը հագուստի
վաճառական էր, նայրը՝ Մեծին ընային
և ստուխի: Ունեցել է դժվարին, հիմնա-
կանում դժբախս մանկություն մեծ դեպ-
րեսիայի տարիների ֆինանսական դժվա-
րությունների եւ ծնողների անհամե-
րաժի, «փոթորկալից» կյանքի որդես ար-
դյուններ: Դրա դաշտառով էլ ինըն ու ավագ
եղբայր՝ Դենին ստիլված են եղել հա-
ճախ աղքել ազգականների տաճ: Իրա-
վիճակը նաեւ ստիլել է Նիկին փախչել
ընտանեկան վեճերից եւ աղասամ գ-
նել կինոթատրոններում, որտեղ ըմբուճի-
նել է Չարլի Չապլինի, Բաստի Ջիթոնի,
Լորելի եւ Րարիի կինոկատակերգու-
թյունները:

Ամեկանի լինելու ցանկությունն ու ժսուր ու ցավայի երեւույթները հաղթահարելու վաղ ձեւավորված ճաշդրությունը խթան են հանդիսացել, որ նա սկսի գրել կատակերգություններ եւ սիմի մարդկանց «ուշագնաց լինել ծիծաղելուց»: Գրելառօք բարելավելու նպատակով շաբաթական երեխ օր գրադարան է այցելել Կարդալու Մարկ Տելենի, Ունիտրս Բենչիի, Զորջ Կառլֆենի եւ ուրիշների ստեղծագործությունները: 1945-46 թվերին հաճախել է Դենվերի համալսարան:

Հիսունականներին ավագ դդրոցն ավարտելուց եւ օդուժի դահլիսային մասում ծառայելուց հետո եղբորը՝ Դենիի հետ սկսել է կատակերգական սցենարներ գրել ու դիմումներ հեռուստաեալին ըստ ծրագրերի համար, որնցից Մաք Լիբմենի «Your Show of Shows»-ի համար գրված սցենարը 2 Ենմի մրցանակի առաջադրում է դարձել Նիլին: Այնուհետև 1961-ին Բրուս Ասկինսոն թարոնում

«Զբոսայգում ոտարքիկ» (1963) եւ «Կեն զույգը» (The Odd Couple) (1965) դիեսները թեմադրելուց հետո դարձել է հջախակավոր: Այդ հաջողված գործերին հաջորդել են «Լավ բժիշկը», «Ասծոն նախընտրածը», «Նրանի նվազագում են մեր երգը», «Ձերի կանայք» «Ծիծաղը 23-րդ հարկում», «Բիլուսի Բլուզ» եւ այլ դիեսները, որոնք շուշափել են ինչպես ռոմանտիկական, այնպես էլ հումորային եւ դրամատիկական թեմաներ: 1965-ին նրա դիեսներից չորսը միաժամանակ թեմադրվել են Բրոդվեյի թատրոններում:

կայուն համապատականությունը կազմում է 100% և այս առավելագույն արժեքը կազմում է 1000 մատուցում ամիսում:

Թիեսներ գրելը, որովհետև «Թատրոն»
ավանդույթ ունի», նույնիւ է նա: Բազմից
ներկայացվել է «Եմնի», «Թռնի» եւ այ-
նցանակների: Արժանացել երեք Թռնի՝
մրցանակների եւ մեկ Պովիցեր մրցանա-
կի: Միակ դրամատուրգն է, որ Նյու Յորք-
ում իր ամունով թատրոն ունի՝ The New
Simon Theater:

Նիլ Սայմոնը աճուսացած է եղեկինգ անգամ: Առաջին կնոջից՝ դարսուհի Զուան Բահմից, որը մահացել է տաղավարության վերաբերյալ պատմությունում, ունի 2 դրասք: Յետազգայում ու դեգրել է նաև 3-րդ կնոջ՝ դերասանուհի Դայան Լանդերի դստեր:

Ավելացնեմ, որ Յ. Ղափլանյանը
անվան դրամատիկական թատրոնութեան
բեմադրվել են Նիկ Սայմոնի երկու¹
դիեսմերը՝ «Զբոսայգում ուսարողիկը»
Գուժ Մանուկյանի եւ Վիոլետա Գետունի
գյանի հրաշալի խաղարկությանը եւ
«Կենս զույգը» Սոս Զանիբեկյանի եւ
Արման Նշանյանի դերակատարությանը։ Սփյուռքահայ թատերական
կյանքում նոյնու ունեցել է իր գործերի
թեմատորությունները, որոնցից մեջ
հայտնի է Բեյրութում ՀԲԸՆկերակցության
«Վահրամ Փափազյան» թատերախաղը՝
ուսարձնած գույքում ներկայացնելու գործը։

© ОЛІЦІЯ

Ազգագրական Երգի-մարի Տոն Կանոնադրություն

Գաֆէսճեան բանդակուների
դաշտեզում օրեւ տեղի ունեցավ «Գութան» Հայաստանի
ազգային-ավանդական երգի-
դարի ամենամյա փառատոնը:
5-րդ տարին տեղի ունեցող փառատոնը մեկնարկեց նախատոնական համերգներով՝ օգոստոսի 22-ից յուրաքանչյուր խոմք Երևանի որեւէ Վաշչական շրջանում հանդես եկավ համերգով, իսկ օգոստոսի 23-ին Կավալադի դեմքի Յոյւսիսային դրողուա ֆիեսմոր անցկացվեց՝ փառատոնին մասնակից երգի ու դարի խմբերով:

Այս տարի «Գութան»-ին մասնակցեցին ավելի քան երկու տասնյակ ազգային-ավանդական երգի-դարձ խճբե՛՝ «Ակումբ», «Կարին», «Սասնա Ծոեր», «Վան», «Անի», «Մասումբ», «Տարնոցիներ», «Նուրբար», «Գորանի», «Մարաթոնկ», «Արեգ», «Մեմ Ենի, մեր սարերը», «Տավրոս», «Զարթոնի», «Արդվին», «Վարժ հայոց», «Ուտան», «Մշո հավեր», «Մարթոնկիներ», «Նինահար» համուլեներ:

Φωνωστούς ιατρούς στην Ελλάδα

կանը փաստեց այլ բառ

Գաֆէսնեան բանդակների
դարսեղ լի էր մօւկութասե-
հանրությամբ, բենի հարակի-
տարծից մինչը կասկադի ա-
մենավերին ասիծանը, ավե-
լին՝ նույնիսկ չկար ազա վայր-
որդեսզի հանդիսաւող դարսե-

ժեւության մասին «Ազգը զրուցեց Սարգիս Բաղդասարյանի, ինչուս ավելի հաճախ իրեն անվանում են՝ Հողոյի հետ, որը կանգնած է «Ազումբ»

ազգագրական համույթի ակունքներում. «Նման փառատօն Օերն անհրաժեշտ էն, հիմա՝ և վեհ բան: Քիում եմ 80-ական թվականներին, երբ Պոլիտեխնիկական հիմստուտում մի բան օրից մինչեւ մի բանի շաբաթ տեղի ունեցող այսդիմի փառատոններ էինք կազմակերպում. Գայլս էին հայաւաս վայրեից Դոնի Ռոստովից, Ալեքսի, Մրշից, Վրաստանից եւ միավորություն թափ էր ստանում ազգագրական երգն ու դարը: Գութան

այսօր մեծ թափ է ստացել եւ մեծ
հերանկար ունի այս գլոբալի-
զագիայի, Վերակառուցման ժա-
մանակաշրջանում»:

Փառանդի ընթացքում ցուցադրվեցին անցյալի հայ երգի ու ղարի Երախտավորների կյանքին ու գործին Վերաբերող Ֆիլմեր՝ արժենութելով նաևն ծավալած գործունեությունն ու մեզ սիրահամաձայնած ավանո՞ր:

Երեւանի փոխվաղաքամբ Ա-
րամ Սոլիմայանը ընորհակա-
լություն հայտնելով փառատոնը
նախաձեռնողներին ասաց .
«Երեւանը հարուս է բազմաթիվ
փառատոներով, սակայն Երեւ-
նում դակար էր ազգային այս
նշանակալից փառատոնը, որն
ամեն տարի դարձնում է հայ օգու-
տոն: Այստեղ նրանցային որեւէտ
բան չկա, այստեղ նրցույթը կա-
յանում է միայն օգու մասով եւ
միշված է միասնականության»:

Φωωατονήν ανδρικαψην ή
Մշակոյթի նախարարության եւ
Երեւանի քաղաքադետարանի ա-
ռաջևագործականություն:

Մանանա ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ